

**Małe co nie co o
Roku Liturgicznym
i o tym, co w nim
ciekawe**

ROK LITURGICZNY

ROK KOŚCIELNY

Ma tyle samo dni, co rok kalendarzowy.

Rozpoczyna się od **I Niedzieli Adwentu**

kończy w sobotę

po **Uroczystości Chrystusa Króla**

RANGA OBCHODÓW LITURGICZNYCH

Niedziele i uroczystości

Święta

Wspomnienia obowiązkowe

Wspomnienia dowolne

Dni powszednie

ROK LITURGICZNY

ADWENT

Adwent rozpoczyna się I Nieszporami I Niedzieli Adwentu i trwa do I Nieszporów uroczystości Narodzenia Pańskiego 25 grudnia (kończy się więc wieczorem 24 grudnia).

Trwa od 23 do 28 dni i obejmuje 4 kolejne niedziele.

Dzieli się na dwie odrębne części: I – przypomina nam o paruzji, a druga – od 17 grudnia – jest bezpośrednim przygotowaniem do Świąt Bożego Narodzenia.

OKRES NARODZENIA PAŃSKIEGO

Zaczyna się on od I Nieszporów uroczystości Narodzenia Pańskiego (wieczorem 24 grudnia) i trwa do niedzieli Chrztu Pańskiego (niedzieli po Objawieniu Pańskim).

Uroczystość Narodzenia Pańskiego ma własną oktawę - jest jakby "przedłużona" na 8 kolejnych dni (do dnia 1 stycznia włącznie)

Symbole: szopka (żłóbek), choinka, opłatek.

Uroczystym wstępem do Świąt Bożego Narodzenia jest
WIGILIA ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA.

WIELKI POST

Wielki Post trwa 40 dni i rozpoczyna się zawsze w Środę Popielcową. Do dobrego przeżycia tego czasu pomagają nam modlitwa, post i jałmużna. W niedziele Wielkiego Postu odprawiane są **Gorzkie żale**, a w piątki - nabożeństwa **Drogi Krzyżowej**.

W tym okresie w liturgii nie odmawia się hymnu „Chwała na wysokości Bogu” oraz aklamacji „Alleluja”.

Do okresu Wielkiego Postu nie wlicza się sześciu niedziel, będących - jak w ciągu całego roku - bardziej radosnymi wspomnieniami Zmartwychwstania. Ostatnia niedziela Wielkiego Postu jest nazywana **Niedzielą Męki Pańskiej**. Rozpoczyna ona **Wielki Tydzień**.

Wielki Post kończy się w Wielki Czwartek przed sprawowaną wieczorem Mszą Wieczerzy Pańskiej.

ŚWIĘTE TRIDUUM PASCHALNE

Rozpoczyna się ono od Mszy Wieczery Pańskiej, sprawowanej wieczorem w Wielki Czwartek, ma swoje centrum w najbardziej uroczystej liturgii Wigilii Paschalnej w Wielką Noc, a kończy II Nieszporami uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego.

Te trzy dni stanowią jeden wspólny obchód liturgiczny. Kościół w sposób szczególny trwa w tym czasie przy Chrystusie, kontemplując tajemnicę Jego męki, śmierci i zwycięskiego powstania z martwych.

Święte Triduum Paschalne

jest szczytem roku liturgicznego.

OKRES WIELKANOCNY

Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego jest obchodem ruchomym. Wyznacza się ją na pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni księżyca (która przypada około 21 marca). Stanowi ona I Niedzielę Wielkanocną.

Przez kolejnych 8 dni trwa oktawa uroczystości Zmartwychwstania. Jej ostatnim dniem jest II Niedziela Wielkanocna, czyli Miłosierdzia Bożego. Dni oktawy mają rangę uroczystości Pańskich.

Przez 50 dni po uroczystości Zmartwychwstania trwa Okres Wielkanocny. W kościele obok ołtarza stoi pascha, baranek wielkanocny, figura Jezusa Zmartwychwstałego oraz krzyż z czerwoną stułą. Czterdziestego dnia po Zmartwychwstaniu Pańskim, w czwartek, przypada uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego. W Polsce od 2003 r. jest ona przeniesiona na następującą po tym czwartku niedzielę - a więc na VII Niedzielę Wielkanocną.

Dni powszednie po tej uroczystości aż do następnej soboty włącznie stanowią czas przygotowania i oczekiwania na Zesłanie Ducha Świętego – Pięćdziesiątnicę, która kończy Okres Wielkanocny.

OKRES ZWYKŁY W CIĄGU ROKU

Oprócz okresów mających własny charakter w roku liturgicznym pozostaje 34 tygodnie tzw. Okresu zwykłego. W tym czasie obchodzi się misterium Chrystusa w jego pełni, zwłaszcza w niedziele.

Święta nakazane

- Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki Maryi - Nowy Rok (1 stycznia)
- Uroczystość Objawienia Pańskiego - Trzech Króli (6 stycznia)
- Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego - w VII Niedzielę Wielkanocy (a nie w czwartek!)
- Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa - Boże Ciało (czwartek po – Uroczystości Trójcy Przenajświętszej)
- Uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny - Matki Boskiej Zielnej (15 sierpnia)
- Uroczystość Wszystkich Świętych (1 listopada)
- Uroczystość Bożego Narodzenia (25 grudnia)

ŚWIĘTA RUCHOME

Część uroczystości chrześcijańskich nie jest obchodzona co roku w ten sam dzień miesiąca, ale ich data jest zmienna.

Zależy to przede wszystkim od tego, kiedy wypada Wielkanoc, a jest ona obchodzona zawsze w niedzielę po pierwszej wiosennej pełni księżyca.

Z kolei rozpoczęcie adwentu uzależnione jest od tego kiedy wypada czwarta niedziela przed 25 grudnia, czyli przed Uroczystością Narodzenia Pańskiego

Tabela świąt ruchomych

Rok Pański	Cykl niedzielny	Cykl powszedni	Popielec	Wielkanoc	Wniebowstąpienie	Zesłanie Ducha Św.	Boże Ciało	Początek Adwentu
2016	C	II	10 II	27 III	8 V	15 V	26 V	27 XI
2017	A	I	1 III	16 IV	28 V	4 VI	15 VI	3 XII
2018	B	II	14 II	1 IV	13 V	20 V	31 V	2 XII
2019	C	I	6 III	21 IV	2 VI	9 VI	20 VI	1 XII
2020	A	II	26 II	12 IV	24 V	31 V	11 VI	29 XI
2021	B	I	17 II	4 IV	16 V	23 V	3 VI	28 XI
2022	C	II	2 III	17 IV	29 V	5 VI	16 VI	27 XI
2023	A	I	22 II	9 IV	21 V	28 V	8 VI	3 XII
2024	B	II	14 II	31 III	12 V	19 V	30 V	1 XII
2025	C	I	5 III	20 IV	1 VI	8 VI	19 VI	30 XI

Kolory szat w liturgii

Ciekawostki

W liczeniu dni wykorzystywany jest żydowski sposób liczenia, czyli dzień zaczyna się po zachodzie słońca;

Cykl czytań mszalnych w dni powszednie jest dwuletni (rok I i II), a w niedziele – trzyletni - ABC

Uroczystości znoszą wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych w piątki, lecz powinno się ją zastąpić innymi czynami pokuty;

Nie można uczestniczyć w zabawach w Wielkim Poście;

Tradycje katolickie

6.01 – błog. kredy i kadzidła w Trzech Króli

2.02 – błog. gromnic w święto M.B. Gromnicznej (Ofiarowanie Pańskie)

3.02 – błog. świec i wiernych we wsp. Św. Błażeja

5.02 – błog. chleba i wody we wsp. Św. Agaty

Czwartek po Bożym Ciele – błog. wianków

25.07 – błog. pojazdów we wsp. Św. Krzysztofa

15.08 – błog. ziół i kwiatów w Uroczystość M. B. Zielnej (Wniebowzięcie NMP)

8.09 – błog. ziarna i nasion w M.B. Siewnej (Narodzenie NMP)

27.12 – błog. wina w święto Jana Ewangelisty

28.12 – błog. dzieci we wsp. Młodzianków Męczenników

Sakramentalia w KKK

KKK 1667 „Święta Matka Kościół ustanowił sakramentalia. Są to znaki święte, które z pewnym podobieństwem do sakramentów oznaczają skutki, przede wszystkim duchowe, a osiągają je przez modlitwę Kościoła. Przygotowują one ludzi do przyjęcia głównego skutku sakramentów i uświęcają różne okoliczności życia”

KKK 1668 Sakramentalia zostały ustanowione przez Kościół dla uświęcenia pewnych posług w Kościele, pewnych stanów życia, najrozmaitszych okoliczności życia chrześcijańskiego, a także użytkowania rzeczy potrzebnych człowiekowi. Według decyzji duszpasterskich biskupów sakramentalia mogą dotyczyć potrzeb, kultury i historii ludu chrześcijańskiego określonego regionu i epoki. Zawierają one zawsze modlitwę, której często towarzyszy jakiś określony znak, jak włożenie ręki, znak krzyża, pokropienie wodą święconą (znak przypominający chrzest).

KKK 1670 Sakramentalia nie udzielają łaski Ducha Świętego na sposób sakramentów, lecz przez modlitwę Kościoła uzdalniają do przyjęcia łaski i dysponują do współpracy z nią. „Prawie każde wydarzenie życia odpowiednio usposobionych wiernych zostaje uświęcone przez łaskę wypływającą z Paschalnego Misterium Męki, Śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa, z którego czerpią swoją moc wszystkie sakramenty i sakramentalia; w ten sposób niemal każde godziwe użycie rzeczy materialnych może zostać skierowane do uświęcenia człowieka i uwielbienia Boga”

KKK 1671 Wśród sakramentaliów znajdują się najpierw błogosławieństwa (osób, posiłków, przedmiotów, miejsc). Każde błogosławieństwo jest uwielbieniem Boga i modlitwą o Jego dary. W Chrystusie chrześcijanie są błogosławieni przez Boga Ojca „wszelkim błogosławieństwem duchowym” (Ef 1, 3). Dlatego Kościół udziela błogosławieństwa, wzywają imienia Jezusa i czyniąc zazwyczaj święty znak krzyża Chrystusa.